

Naturskyddsföreningen
Stockholms län

Verksamhetsberättelse 2017

Naturskyddsföreningen Stockholms län

Antalet medlemmar

Länsförbundet ökade medlemsantalet i länet under 2017 med 405 st. Sammanlagt hade länsförbundet den 31 december 2017 65 521 medlemmar (2016 var siffran 65 116 st), varav 37 728 st fullbetalande (2016: 37 901 st) och 27 724 st familjemedlemmar (2016: 27 139 st). De fullbetalande medlemmarna har alltså minskat i antal medan antalet familjemedlemmar har ökat. Länsförbundet består av 26 st kretsar.

Länsstämma 2017

Länsstämman 2017 hölls lördagen den 8 april på rikskansliet. Dagen inleddes med ett föredrag av Anna Kärrman, docent i miljökemi på Örebro universitet, som föreläste om mikroplaster. Ca 45 personer kom. Efter lunchen började stämman. Karin Wahlgren var stämмоordförande. Stämman tackade av ett tämligen stort antal ledamöter, många som suttit i styrelsen och valberedningen under en längre tid.

Styrelsen

Styrelsen hade 1/1 – 8/4 följande sammansättning:

Ordförande	Beatrice Sundberg
1:e vice ordf	Margareta Olofsson
2:e vice ordf	Mia Torpe
Kassör	Martin Lindén
Övriga ledamöter	Anneli Bengtsson
	Cécile Everett
	Ronny Fors
	Jan Holmbäck
	Karolina Lisslö
1:e ersättare	Maria Höggqvist
2:e ersättare	Vilhelm Herrlin
3:e ersättare	Josefina Oddsberg
Repr Fältbiologerna	Vakant

Styrelsen hade 8/4 – 31/12 följande sammansättning:

Ordförande	Beatrice Sundberg
Vice ordförande	Cécile Everett
Övriga ledamöter	Ronny Fors
	Jan Holmbäck
	Vilhelm Herrlin
	Emelie Nilsson
1:e suppleant	Karolina Lisslö
2:e suppleant	Fredrick Regnell
3:e suppleant	Kristiina Mustonen
Repr Fältbiologerna	Vakant

Styrelsen hade under 2017 11 st styrelsemöten. Innan årsmötet hade Arbetsutskottet (AU) 3 protokollförda möten. I AU ingick Beatrice, Margareta, Mia och Martin samt kanslisamordnare Katrin Jones Hammarlund som sekreterare. Efter årsmötet beslöts att inrätta

en styrgrupp istället för AU, men med samma arbetsuppgifter. I styrgruppen ingick Beatrice, Cécile och Ronny och gruppen har haft ett möte under året.

Revisorer

Tommy Nilsson (auktoriserad revisor från Hummelkläppen AB) och Elvy Löfvenberg har under året varit föreningens revisorer och ersättare under samma tid Mathias Fredriksson (auktoriserad revisor Hummelkläppen AB) och Hans Terelius.

Valberedningen

Vid årsmötet utsågs Martin Lindén till ny valberedare och även sammankallande samt Eivor Niklasson och Martin Dahl.

Anställda på kansliet

Katrin Jones Hammarlund fick nytt jobb på Studieförbundet under året och arbetade sin sista dag på Länsförbundet 30 juni. Hon arbetade 100 % t o m april samt 60 % i maj och juni.

Karin Schmidt har arbetat som kommunikatör på 50 %.

Maria Bergström har varit projektledare för Storstockholms naturguider och gick i mitten av året upp från 34 % till 50 % i arbetstid.

Erik Beckman har arbetat med frågor som rör kollektivtrafik med en varierad anställningsgrad under våren och endast 8 % under hösten.

Arvoderad ordförande

Beatrice Sundberg har arbetat som arvoderad ordförande 100 % under året.

Ekonomi

Resultatet för 2017 blev - 385 144 kr före ianspråktagande av fonderade medel.

Av den totala kostnaden på 2 252 605 kr utgör kostnaden för kanslipersonalen samt ordföranden 1 554 027 kr (2016: 1 706 000 kr), dvs 69 % av kostnaderna (2016: 69 %).

Omsättningen låg år 2017 på 1 868 000 kr (2016: 2 050 000 kr). Av intäkterna bestod 1 100 000 kr av återbäring och bidrag för ett regionalt kansli från riks. Övriga intäkter var projekt pengar från Trafikverket, Naturvårdsverket och Länsstyrelsen. Föreningen fick totalt 160 000 kr från Länsstyrelsen för att bedriva guideverksamhet i Länsstyrelsens naturreservat i länet samt i Nationalstadsparken.

Under året har styrelsen arbetat för att minska verksamhetens kostnader. Beslut togs att ordförandes arbetstid ska minska från 100 % till 65 % i början på 2018 samt att dra ner på personalkostnaden. Försök gjordes också för att få någon eller några arbetsplatser uthyrda i kansliets lokaler men det blev tyvärr inte en framgång så arbetet med att minska lokalkostnaden kommer att fortsätta år 2018.

Representation

Internt

Beatrice Sundberg har varit med i riksföreningens referensgrupp om Naturskyddsföreningens resurser. Arbetet kommer bli resultatet i en rapport om hela föreningens resurser.

Cécile Everett har varit med i en referensgrupp som ska titta på om det ska vara någon begränsning i riksordförandens tid som ordförande.

Jan Holmbäck sitter med i riksföreningens gruvarbetsgrupp.

Externt

Vid riksföreningens länsordförandeträff 18-19 mars i Göteborg representerades länsförbundet av Beatrice Sundberg. Vid träffen på hösten, 2-3 december, representerades länsförbundet av Beatrice Sundberg.

På rikskonferensen i Skövde 13-14 maj representerades länsförbundet av Beatrice Sundberg och Ronny Fors.

Beatrice Sundberg har representerat länsförbundet i Länsstyrelsens samarbetsgrupp för Igelbäcken och även i Länsstyrelsens samrådsgrupp för naturvård där Ronny Fors också var med på ett möte.

Regeringen har initierat ett initiativ som kallas Grön infrastruktur. Projektet handhas av Naturvårdsverket som har delegerat det ned till länsstyrelserna. Beatrice Sundberg har varit med i referensgruppen tillsammans med andra i civilsamhället, LRF och forskare.

Karolina Granath-Mészáros har representerat länsförbundet, Rovdjursföreningen och Stockholms ornitologiska förening (StOF) i Länsstyrelsens viltförvaltningsdelegation. Under året fick den ”gröna” sidan möjlighet att välja till ytterligare en ledamot och då utsågs Sören Lindén från StOF.

Maria Bergström har representerat Naturskyddsföreningen/länsförbundet i nätverket Naturens år.

Margareta Olofsson har representerat Naturskyddsföreningen i Stockholms stads Skönhetsråd. Beatrice Sundberg representerade föreningen på Klimatforum 2017.

Ronny Fors och Beatrice Sundberg representerade länsförbundet när Naturskyddsföreningen i Järfälla fyllde 50 år.

Ronny Fors representerade länsförbundet på Förbundet för Ekoparkens årsmöte.

Beatrice Sundberg representerade föreningen när möte hölls på Näringsdepartementet om nya förslag på nya städer i Hemfosa och Segeräng. Med på mötet var också Jan Terstad från riks, Eva Dannstedt-Branting, ordförande i Nynäskretsen och två representanter från södra delen av Sverige.

Utbildning till medlemmarna

Länsförbundet ordnade några utbildningar under året. Två miljöutbildningar anordnades av Florian Reitmann och vid båda tillfällena kom det ca 50 personer.

I samband med årsstämman föreläste Anna Kärrman, Örebro universitet om mikroplaster, med titeln ”Förekomst av mikroplaster i Östersjön och våra stora sjöar”. Ca 45 personer kom till föreläsningen.

Länsträff

Den 2 december anordnade länsförbundet en lästräff som handlade om valarbete och riksföreningens nya verksamhetsriktlinjer, kallad Framtidsstrategin. Närmare 15 personer kom och diskuterade Framtidsstrategin och fick tips från riks om hur man kan bedriva valarbete i sin krets.

Besök i kretsstyrelserna

Beatrice Sundberg har under året fortsatt sin ”turné” att besöka alla kretsar i länet. Under året hann hon med Vaxholm, Huddinge, Danderyd, Saltsjöbaden, Roslagen, Vallentuna och Nacka. Ofta var besöken tillsammans med en annan ledamot från styrelsen.

Kommunikation

Hemsida och Facebook

Föreningens hemsida och Facebook sköts av föreningens kommunikatör Karin Schmidt. Vår Facebooksida hade i slutet av 2017 ca 450 gilla-markeringar.

Månadsbladet

Månadsbladet gavs ut med 10 nummer. Hela upplagan distribueras som e-post och publiceras dessutom på länsförbundets hemsida. Beatrice Sundberg har varit ansvarig utgivare och Karin Schmidt redaktör.

Pressmeddelanden

Två pressmeddelanden skickades ut under året. Det ena handlade om Tvärförbindelse Södertörn och det andra om Cykelkarnevalen. Båda finns att läsa på föreningens hemsida.

Länsförbundet i media

I mars fick länsförbundet in en debattartikel i Svenska Dagbladet tillsammans med Svenska Byggnadsvårdsföreningen om att det är mycket slit-och-släng när det kommer till byten av fönster. Vi fick även in en replik på SvDs hemsida.

I nättidningen Stockholms fria intervjuades Beatrice Sundberg i samband med att Trafikverket presenterade nationella planen där Östlig förbindelse inte pekas ut som en prioriterad satsning.

Bin i Nationalstadsparken

I november bjöds föreningen in och representerades av Beatrice Sundberg av bl a Brittiska ambassaden på möte och afternoon tea om hur vi kan göra Nationalstadsparken mer bi-vänlig. Antalet bin minskar i omfattning och Göran Wiklund, initiativtagare till *Bin i stan* samt den brittiska ambassadörens fru bjöd in till en diskussion om hur vi ideella organisationer samt företag på Djurgården kan hjälpa bin att trivas och informera om vad de gör för nytta. Mötet samlade ca 20 organisationer samt Stockholms stad och Länsstyrelsen.

Medlemskap i andra föreningar

Länsförbundet är medlemmar i Förbundet för Ekoparken som har ca 50 st medlemsorganisationer. Föreningen är även medlemmar i Stockholms ornitologiska förening och Samfundet Sankt Erik.

Allemansrätten och SFI

Föreningen har fått medel från Naturvårdsverket för att genomföra projektet Information om allemansrätten till sfi-elever. Verksamheten påbörjades under hösten 2017 med tre aktiviteter (34 elever) och kommer att fortsätta under 2018. En tanke med detta projekt är också att vi

ska få med personer från de lokala kretsarna så att de sedan kan bjuda in sfi-eleverna till sina lokala aktiviteter.

Naturen på lika villkor

Länsförbundet jobbade under januari till maj 2017 med projektet *Naturen på lika villkor*. Från 1 juni tog Studieförbundet Stockholms län över projektet då projektledaren, Katrin Jones Hammarlund, började jobba där. Projektet genomförs tillsammans med länets kommuner, Hjärnskadeförbundet Hjärnkraft Stockholms län, Epilepsiföreningen Stor-Stockholm, Afasiföreningen i Stockholms län, Skogstur och Länsstyrelsen i Stockholm.

I detta projekt tittar vi på tillgängligheten till naturreservat i Stockholms län för personer med olika funktionsnedsättningar. Projektets syfte är att underlätta och inspirera för ett ökat friluftsliv särskilt för personer med olika funktionsnedsättningar. Projektets syfte är även att bidra till att uppfylla följande mål för friluftspolitiken: *Tillgänglig natur för alla* och *Starkt engagemang och samverkan*.

Storstockholms naturguider

Verksamheten

Storstockholms naturguider är nu inne på sitt femtonde år. Vi guidar varje söndag året runt med undantag för de större helgerna. Vi ställer aldrig in och man behöver inte föränmäla sig. Därtill gör vi turer på andra tider beroende på beställningar och önskemål. Avgiften för deltagande i vårt ordinarie program var under året 100 kr per person och 80 kr för medlem i Naturskyddsföreningen. Alla under 18 år har deltagit utan kostnad.

I september fick vi tillgång till Swish-konto vilket underlättat betydligt vad gäller att ta upp betalning.

Verksamhetens syfte är fortsatt att:

- väcka intresse och engagemang för naturen genom att erbjuda guidningar till Stockholmsnaturens pärlor för invånarna i Stockholmsregionen,
- utbilda och knyta naturguider till föreningen och
- etablera föreningen som plattform för naturguidningar i samverkan med andra aktörer, dessutom ansvarar verksamheten också för utflyktsguiden www.utinaturen.nu.

Samarbeten

Under 2017 har verksamheten haft fortsatt samarbete med Länsstyrelsens naturvårdsenhet, Kungliga Nationalstadsparken och Studieförbundet.

Därtill har vi samverkat med Tyresta nationalpark, Haninge, Stockholm, Sigtuna och Tyresö kommuner. Under Kulturfestivalsveckan (Stockholms) genomförde vi i samverkan med Stockholm Vatten och Avfall tre festivalguidningar på temat Vattnet, Mälaren-Östersjön.

Vi ingår också i Stockholm Visitors Boards nätverk av guider och har en länk hos dem om vår verksamhet.

Guider

13 auktoriserade guider har varit verksamma under året: Britta Ahlberg, Bo Björnsäter, Maria

Bergström, Sara Borgström, Malin Jonell, Martina Kiibus, Eva Lindberg, Kristin Lundvall, Margareta Lysell, Malin Löfgren, Bo Rosén, Pella Thiel och Maria Brandt (Isak Isaksson har varit stationerad i utlandet hela året).

7 guidegesäller: Anna Petri, Anders Tranberg, Bo Ljungberg, Michaela Lundell, Peder Curman, Robert O'Dwyer och Ronny Fors.

Årets guidningar

Guidningar för allmänheten har genomförts främst på helger under hela året

Under 2017 (2016 års siffror inom parentes för att jämföra) genomfördes totalt 75 (70) guidningar inom det ordinarie programmet med sammanlagt 1386 (922) deltagare. Medelantalet besökare per guidning var 19 (13) och maxantal deltagare var detta år, dels en kvällsuggleguidning på Norra Djurgården och en vårvandring i Sätmaskogen, bägge med 60 deltagare vardera.

Inom det ordinarie programmet har vi också, på uppdrag av Länsstyrelsen, genomfört ett antal specialguidningar, framförallt skollovsguidningar och barnvagnsturer.

12 (11) specialbeställningar har vi också genomfört detta år med totalt ca 198 (202) deltagare.

Totalt har vi år 2017 guidat drygt 1584 (1124) personer.

Hur vi når ut (programblad, hemsida, facebook mm)

Vi skriver ut våra programblad (6 stycken detta år) på vår egen skrivare, ofta tvåsidigt program och alltid i färg. Guidningarna i programbladet marknadsförs genom att bladet mejlas till de större dagstidningarnas och till lokaltidningarnas kalendarier, samt mejlas till ca 10 000 personer (dels medlemmar i länet, dels de som särskilt bitt att få programmet per mejl).

Programmet skickas dessutom per post till dem som begärt detta (drygt 27 privatpersoner), biläggs Månadsbladet och delas ut till biblioteken i innerstaden och till en del av biblioteken i ytterområdena (beror på vilka kontakter vi har). Guidningarna kommer ofta med i DN på stan och i Mitt-i-tidningarna. De annonseras via vår hemsida www.utinaturen.nu, på samarbetsparternas hemsidor och i Naturskyddsföreningens aktivitetskalender. Vi finns också på Facebook med i dagsläget 1721 (1400) gillare ("Gilla" oss om du inte redan gjort det www.facebook.com/naturguider).

Hemsidan är nu äntligen uppdaterad. Titta på den och ge oss gärna synpunkter på vad som skulle kunna göra den ännu bättre! Hemsidans adress är www.utinaturen.nu.

Media

Vi kommer nästan alltid med i DN:s på stan kalendarium, och i Mitti-tidningarna samt vad gäller barnvagnsguidningar och skollovsturer och i Barn i stans lilla tidning.

Ser du möjligheterna?

I början på maj under en aktivitetsdag i Stockholms innerstad var länsförbundet representerat under Stockholms stads kampanj "Ser du möjligheterna?". Projektet går ut på att marknadsföra Stockholms stads arbete med alternativ till bilresor. Länsförbundet stod för en del av projektledningen och ideella krafter från cykelgruppen medverkade med bemanning av olika platser där information om projektet tillhandahölls. Beatrice Sundberg och Cécile

Everett från styrelsen stod vid ”Skatteskrapan” och bjöd på kaffe och pratade med förbipasserande stockholmare. Även trafikborgarrådet Daniel Helldén var på plats. Erik Beckman var vid nästan alla utdelningsställen och hann med att besöka Brommaplan, Älvsjö, Nybroplan och Gullmarsplan.

Föreningsutveckling –Stockholmstrafiken och framtiden

Projektet genomfördes och avslutades 2017. Under våren anordnade länsförbundet tre olika seminarier (ny tunnelbana, spårväg och kollektivtrafik på vattnet) och bjöd in medlemmar och andra i syfte att informera och utbilda deltagarna i dessa tre frågor. Med undantag för spårvägsfrågan var intresset litet för dessa trafikfrågor trots utskick till samtliga medlemmar i länet som anmält sin e-postadress. Projektet redovisades till Trafikverket (som finansierat projektet) under hösten 2017 och vid årsskiftet avslutades projektet då Trafikverket godkände projektgenomförandet liksom redovisningen. Erik Beckman sammanställde alla tre seminarierna i varsin rapport som ligger på föreningens hemsida.

Seminarium om Stockholms översiktsplan 12 oktober

Den 12 oktober anordnade länsförbundet tillsammans med Samfundet St Erik, Svenska Byggnadsvårdsföreningen, Urban City Research och Stockholms Naturskyddsförening ett seminarium om Stockholms översiktsplan (ÖP). De arrangerade föreningarna höll var sitt anförande om sin syn på Stockholms ÖP. Anders Tranberg, ordförande för Stockholmskretsen höll vårt. Inbjudna politiker var de som sitter i stadsbyggnadsnämnden. Alla kom utom Moderaterna som samma dag hade ett stort partimöte. Seminariet var välbesökt med ca 200 deltagare.

Gröna kilarna och Gröna kilarnas dag 20 maj

Kommunerna i norrortskilarna arbetar intensivt med kilarna och det finns en verksamhetsplan och en budget vad som ska genomföras varje år. Länsförbundet har varit med på möten i kilsamverkan där kommunernas tjänstemän och ideella organisationer medverkar. I september anordnades en gemensam dag som började inomhus med föredrag på temat hälsa och tillgänglighet för alla. Två guider från Hoppajula, Naturskyddsföreningen i Örebros projekt, presenterade sina erfarenheter innan bussturen inleddes.

Gröna kilarnas dag genomfördes 20 maj. Inför den dagen samlades alla aktiviteter på en affisch som Karin Schmidt gjorde och som spreds av kommunerna och organisationerna. Länsförbundet var representerat på Hagadagen som anordnas av Haga-Brunnsvikens vänner i Hagaparken. Där stod Beatrice och Ronny vid ett bord och berättade för besökare om Gröna kilarna.

Länsförbundets arbetsgrupper

Länsförbundet har tre olika arbetsgrupper.

Skogsgruppen leds av Ronny Fors som sitter i länsförbundets styrelse. Skogsgruppen genomförde två inventeringar på västra Bogesundslandet, Vaxholms kommun under året. I det första fallet ledde inventeringen och efterföljande kontakt med Skogsstyrelsen till att avverkningen skedde med större hänsyn. Det resulterade i att ett större område naturvårdssnitslades. Det andra området var fint och skogsgruppen tyckte inte att området skulle avverkas överhuvud taget. Det gjordes i alla fall även om viss hänsyn tagits. Detta

ledde till flera insändare i Mitt i södra Roslagen där länsförbundet har fått in tre repliker. Ronny Fors genomförde en signalartskurs i Österåker med ett flertal kretsar närvarande.

Cykelgruppen leds av Cécile Everett, vice ordförande i länsförbundet. Cykelgruppen har haft stor aktivitet under året där den största aktiviteten var Cykelkarnevalen 17 september. Då erbjöds flera saker att göra, bl a pyssla för barnen, att få sin cykel genomgången och möjlighet att få prova olika cyklar, bl a lådcyklar. Mat serverades också och besökarna fick möjlighet att prata med bl a Trafikutredningsbyrån. Kl 14 cyklade ett stort antal cyklar av olika typer iväg för att avsluta på Mynttorget.

Klimatgruppen leds av Beatrice Sundberg, ordförande i länsförbundet. Gruppen har jobbat med två olika projekt. Ett där ett frågeformulär har skickats ut till bostadsbolag och -förvaltare för att ta reda på varför de inte anlägger fler solceller. Den andra gruppen har arbetat med kommunikation utåt mot allmänheten. Några av gruppens medlemmar har också startat en blogg där man skriver om situationer i vardagen som har klimatkoppling. Bloggen finns på <https://attlevaklimatneutralt.com/>.

Länsförbundets medverkan i olika nätverk

Länsförbundet är sammankallande för nätverket **Ny grön stad** som fick nytt liv under 2017. Ca 5 möten genomfördes under året och flera föreningar var representerade, bl a Rädda Hammarbyskogen, Rädda Nytorpsgårde, Nacka miljövårdsråd, STF, Förbundet för Ekoparken samt Naturskyddsföreningarna från Nacka, Sollentuna och Stockholm. På mötena är det mycket informationsutbyte och stort fokus ligger på byggnationen i Stockholms stad.

Länsförbundet håller även i nätverket mot Östlig förbindelse, **Trafikval Öst**. Även här är fler föreningar representerade, några samma som ovan, t ex Förbundet för Ekoparken, Naturskyddsföreningarna i Nacka och Stockholm, STF men även Klimataktion. I gruppen har man tagit fram två trycksaker som har spridits till politiker i Stockholm, Nacka, Värmdö och landstinget. Det skickades även ett jultrev kring jul till Tomas Eneroth, Isabella Lövin och Karolina Skoog. Endast Eneroth svarade. Den 22 februari arrangerades ett seminarium på ABF Sveavägen, om Östlig förbindelse med representanter från Trafikverket, en forskare och de arrangerande föreningarna. Beatrice Sundberg var moderator.

Arbetet med **Förbifart Stockholm** har i det närmaste legat helt nere under året. Detta beror till stor del på att vägen har börjat byggas.

Yttranden

RUFS 2050

Länsförbundet skrev ett yttrande om granskningsförslaget till RUFS 2050.

Nationella plan för transportsystemet 2018-2029 samt Länsplan för regional transportinfrastruktur 2018-2029

Länsförbundet svarade på båda planerna och behandlade där bl a Östlig förbindelse, Tvärförbindelse Södertörn samt Horstensleden.

Hamnen i Norvik

Tillsammans med Nynäshamnskretsen har länsförbundet lämnat in yttrande över villkoren för transporter till hamnen i Norvik.

Norra Igelbäckens naturreservat

Länsförbundet skrev ett gemensamt yttrande till förslag till Norra Igelbäckens naturreservat i Järfälla kommuntillsammans med Naturskyddsföreningen i Järfälla, Friluftsförbundet i Järfälla och Förbundet för Ekoparken.

Framställan om förändrad trängselskatt i Stockholm

Tillsammans med riksföreningen skrev vi ett remissyttrande över Framställan om förändrad trängselskatt i Stockholm där vi skriver att trängselskatten bör handhas av regionen och inte riksdagen.

Styrelsen i Naturskyddsföreningen Stockholms län, mars 2018

Beatrice Sundberg, ordförande

Cécile Everett, vice ordförande

Ronny Fors

Vilhelm Herrlin

Jan Holmbäck

Emelie Nilsson